

JAK JÁ TO VIDÍM – Vladimír Franz

Jaroslav Smolka: Jan Dismas Zelenka

Zdá se, že profesor Smolka je jediným, kdo u nás ještě publikuje tak obsáhlou monografickou literaturu, v české muzikologické produkci máme v tomto ohledu obrovskou mezeru. Chybí, až na výjimky, zpracování celé druhé poloviny XX. století, a to nejen v české, ale i ve světové hudbě. Je také dobře, že se přichází na to, že v Čechách byl tvůrce srovnatelný s Bachem, Händelem a Vivaldim, tím se vlastně převrací pohled na českou hudbu té doby jako na tvorbu jen kantorskou, po které se náhle bez přípravy objevuje Smetana a Dvořák. Tedy je dobře, že na řadu skladatelů můžeme nahlížet kosmopolitně. Donedávna u nás to slovo znamenalo nadávku, ale zase v Životech velkých skladatelů označuje Harold C. Schonberg autory 19. století za nacionalistické. Úhly americké muzikologie jsou vůbec pozoruhodné, onehdy jsem zachytil velkou debatu o klasifikaci hudby podle toho, jak je zneužitelná totalitou. Takže Wagner, ale také Beethoven i Chopin, Smetana a kdokoli jiný. Také se mi zdá, že jedním z důvodů zmaru a destrukce umění ve XX. století je to, že estetická konstrukce předběhla praxi. Slyšel jsem však skladby mladých skladatelů a zdá se, že už je tu vůle vykročit z postwebernovského akademismu, který rdousil hudbu posledních padesát let, objevuje se náznak melodie, je zde snaha po barevném řešení, mnohdy tak velká, že by i Ravel zbledl závistí. Bohužel se meditativnost a duchovnost zaměňují s energetickým chcípáctvím, takže mnohdy vzniká příjemná relaxační hudba, postrádající pohyb v basech, což připomíná člověka ochrnutého od pasu dolů. U takových skladeb si vždycky pomyslím: Co všechno se stane ve Dvořákově skladbě v prvních třiceti vteřinách! Vždyť i nenávidný Richard Wagner říkal, že Johann Strauss je nejmuzikálnější hlava století.

Zdroj: <http://host.divadlo.cz/noviny/clanek.asp?id=12805>